

РОЗРОБЛЕНО: робочою групою кафедри педагогіки та методики початкової освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Керівник робочої групи: Світлана РОМАНЮК, професор, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри педагогіки та методики початкової освіти

Робоча група:

Кристина ШЕВЧУК, доцент, кандидат педагогічних наук (відповідальна за організацію та проведення курсів)

Ганна БИГАР, доцент, кандидат педагогічних наук

Оксана ГОРДІЙЧУК, доцент, кандидат педагогічних наук

Віталія ДІДУХ, асистент, кандидат педагогічних наук

Аліна ПРЕДИК, доцент, кандидат педагогічних наук

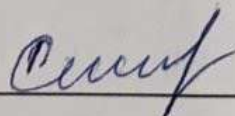
Наталія НІКУЛА, доцент, кандидат педагогічних наук

Альона ШУЛЬГА, доцент, кандидат педагогічних наук

Ольга ВЕЛИЧКО, асистент

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та методики початкової освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Протокол № 7 від «24» лютого 2026 р.

Завідувач кафедри

Світлана РОМАНЮК

Програму підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Постанов КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», від 27 грудня 2019 р. №1133 «Про внесення змін до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Листа МОН № 1/9-683 від 04.11.19 року, Постанови КМУ від 27.08.2010 року № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами, що належать до державної та комунальної власності», Положення про порядок надання платних освітніх послуг з підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та фахової передвищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича та ін.

Цільова аудиторія

Педагогічні працівники (вчителі початкових класів) закладів загальної середньої освіти (I ступеня) усіх форм власності та сфер управління.

Напрями підвищення кваліфікації:

- розвиток професійних компетентностей працівників закладів загальної середньої освіти (I ступеня) усіх форм власності та сфер управління (психолого-педагогічні аспекти життєстійкості, безпеки та патріотичного виховання молодших школярів засобами інноваційних технологій НУШ));
- використання в освітньому процесі інформаційно-комунікативних та цифрових технологій;
- проектування безпечного освітнього простору: стратегії інклюзивного навчання та механізми супроводу учнів з особливими освітніми потребами.

Метою програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників (вчителі початкових класів) закладів загальної середньої освіти (I ступеня) усіх форм власності та сфер управління освіти є системне вдосконалення професійних компетентностей учителів початкових класів щодо створення безпечного, інклюзивного та цифрового освітнього середовища. Програма спрямована на опанування інструментами формування життєстійкості (резиліентності) та національної ідентичності учнів, а також на розвиток практичних навичок супроводу дітей з ООП та впровадження інноваційних технологій у контексті модернізації НУШ.

Графік освітнього процесу підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти – з

жовтня по червень навчального року (як правило у канікулярний період) та за наявності не менше 10 осіб, зареєстрованих на конкретний профіль;

Форми підвищення кваліфікації:

–інституційна (очна).

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти – 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Один день підвищення кваліфікації оцінюється у 6 годин (0,2 кредиту ЄКТС).

Мінімальна та максимальна кількість осіб (в одній групі), які підвищують кваліфікацію за спеціальністю **А3 Початкова освіта** – 10–30.

**Програма підвищення кваліфікації
для педагогічних працівників закладів загальної середньої та фахової
передвищої освіти
за акредитованою спеціальністю А3 Початкова освіта
Тема «Професійна траєкторія вчителя початкових класів: від
безпечного середовища до національної ідентичності»**

№ п/п	Тема	Форма проведення	Тривалість	Викладач	Кафедра
Напрямок «Розвиток професійних компетентностей працівників закладів загальної середньої освіти (I ступеня) усіх форм власності та сфер управління (психолого-педагогічні аспекти життєстійкості, безпеки та патріотичного виховання молодших школярів засобами інноваційних технологій НУШ)»					
1	Формування резилієнтності молодших школярів засобами природи	Семінар-тренінг	2	Доцент, кандидат педагогічних наук, Шевчук К.Д.	педагогіки та методики початкової освіти

3	Формування навичок безпечної поведінки учнів в освітньому процесі початкової школи	Семінар з елементами тренінгу	2	Доцент, кандидат педагогічних наук Бигар Г.П.	педагогіки та методики початкової освіти
4	Формування дисциплінованості молодших школярів у процесі виховної діяльності вчителя	Семінар з елементами тренінгу	2	Доцент, кандидат педагогічних наук Бигар Г.П.	педагогіки та методики початкової освіти
2	Життєстійкість молодших школярів в умовах нової української школи: освітні імперативи та практичні кейси	Семінар-тренінг, практичний тренажер кейси	4	Доцент, кандидат педагогічних наук, Предик А.А.	педагогіки та методики початкової освіти
	Інноваційні практики діяльнісного підходу у змісті освітніх галузей початкової школи	Семінар-тренінг	2	Доцент, кандидат педагогічних наук Нікула Н.В.	педагогіки та методики початкової освіти
	Довіра, взаємоповага, співпраця: практичні аспекти реалізації педагогіки партнерства у ЗЗСО	Семінар-тренінг	2	Асистент, кандидат педагогічних наук Дідух В.В.	педагогіки та методики початкової освіти

	Технології залучення батьків до організації освітнього процесу закладів освіти	Семінар-тренінг	2	Асистент, кандидат педагогічних наук Дідух В.В.	педагогіки та методики початкової освіти
	Роль сімейних традицій та родоводу у формуванні історичної пам'яті та громадянської відповідальності молодшого школяра	Семінар з елементами тренінгу	2	Асистент, Величко О.І.	педагогіки та методики початкової освіти
	Розвиток національної ідентичності та патріотичних почуттів учнів на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	Семінар з елементами тренінгу	2	Асистент, Величко О.І.	педагогіки та методики початкової освіти
	Всього годин за напрямом		20		
	Напрямок «Використання в освітньому процесі інформаційно-комунікативних та цифрових технологій»				
	Цифрова компетентність учителя початкової школи: сучасні виклики та можливості розвитку	Семінар з елементами тренінгу	2	Асистент, кандидат педагогічних наук Шульга А.В.	педагогіки та методики початкової освіти

	Використання онлайн-ресурсів в освітньому процесі початкової школи: дидактичні можливості та практичні підходи	Майстер-клас з елементами тренінгу	2	Асистент, кандидат педагогічних наук Шульга А.В.	педагогіки та методики початкової освіти
	Всього годин за напрямом		4		
	Напрямок «Проектування безпечного освітнього простору: стратегії інклюзивного навчання та механізми супроводу учнів з особливими освітніми потребами»				
12	Педагогічні технології інклюзивного навчання у змісті роботи вчителя початкових класів	Майстер-клас з елементами тренінгу	6	Доцент, кандидат педагогічних наук, Гордійчук О.Є.	педагогіки та методики початкової освіти
	Всього годин за напрямом		6		
	Всього годин		30		

**Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться /
набуватимуться:**

– загальні:

Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, новітніми сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

Дослідницько-праксеологічна. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-професійному рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різними стилями мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

Громадянська компетентність. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема учнів початкової школи; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.

Етична. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках з дорослими й дітьми на основі загальнолюдських і національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи).

Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя. Здатність до цінування та повага до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, релігійних поглядів. індивідуальних особливостей.

Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність

до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо виконання поставлених завдань і взятих зобов'язань..

Адаптивна. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.

Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що забезпечує процес розвитку й саморозвитку, сприяє творчому підходу до навчально-виховного процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.

Здоров'язбережувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.

Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних завдань у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.

спеціальні (фахові):

Предметна компетентність. Здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей, визначених Держстандартом, задля усвідомлення їхньої реалізації в освітній галузі загалом, та окремих змістових лініях зокрема.

Психологічна компетентність. Здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку. Складниками психологічної компетентності є диференціально-психологічна, соціально-психологічна, аутопсихологічна.

Диференціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості засвоєння навчального матеріалу учнями початкової школи у відповідності з їхніми індивідуальними та віковими характеристиками сприймання, уваги, пам'яті, мислення; вміння застосовувати ці знання при моделюванні ситуацій навчання, виховання й розвитку молодших школярів; спроможність урахувувати у професійній діяльності тип темпераменту, вік, стать, антропологічні ознаки учнів; володіння психологічними методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітей і

спроможність їх урахування у проектуванні освітнього педагогічного процесу.

Соціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості комунікативної діяльності учнів класу /учня початкової школи, взаємостосунки вчителя та учнів, закономірності педагогічного спілкування, соціальної ситуації, ситуацій міжособистісної взаємодії; вміння застосовувати ці знання у моделюванні освітнього процесу в початковій школі.

Аутопсихологічна. Здатність до адекватного усвідомлення особистісно-професійних якостей, самопізнання, самооцінки як підґрунтя формування критичного, гуманістично орієнтованого мислення вчителя початкової школи, емоційної усталеності, екстраверсії, розвитку проникливості; інтелектуальна здатність до бачення, постановки й розв'язання проблем особистісного зростання учня; сформованість психологічного мислення вчителя початкової школи; його готовність до природовідповідних дій у процесі навчання (чуття самого себе й міри власних дій як першого вчителя); здатність до самоусвідомлення, саморозвитку, вдосконалення педагогічної діяльності з високим рівнем автономності.

Педагогічна компетентність. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу в початковій школі. Складниками педагогічної компетентності є дидактична, виховна, організаційна.

Дидактична. Здатність вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших школярів у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

Виховна. Здатність до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо.

Організаційна. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі, систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.

Інклюзивна – здатність здійснювати професійні функції, враховуючи різноманітні освітні потреби дітей молодшого шкільного віку, забезпечуючи їх включення до середовища закладу освіти та створення умов для її розвитку й саморозвитку.

Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні завдання під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової

загальної освіти. Методична компетентність ґрунтується на теоретичній і практичній готовності до проведення уроків за різними навчальними комплектами, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їх застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності щодо навчання учнів предмету.

Професійно-комунікативна компетентність (ПКК). Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості для успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з молодшими школярами, батьками, колегами.

Опис досягнутих результатів навчання

Після підвищення кваліфікації відбувається

- Набуття та удосконалення компетентностей:

загальних: громадянської, соціальної, культурної; лідерської, підприємницької.

професійних: мовно-комунікативної; предметно методичної; інформаційно-цифрової; психологічної; емоційно-етичної; педагогічного партнерства; інклюзивної; здоров'язбережувальної; проєктувальної; прогностичної; організаційної; оцінювально-аналітичної; інноваційної; рефлексивної; здатність до навчання впродовж життя.

Слухач курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів повинен знати:

стратегію і пріоритетні напрями розвитку системи освіти в цілому і початкової освіти зокрема;

– філософсько-методологічні засади сучасної освіти;

– особливості організації освітнього процесу в початковій школі; можливості використання ІКТ у педагогічній діяльності.

Слухач курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів повинен уміти:

– вільно орієнтуватися в сучасному соціально-політичному та освітньому просторі, знати пріоритетні напрями розвитку початкової освіти; користуватися в практичній діяльності основними нормативно-правовими документами;

– організовувати освітній процес на засадах особистісно зорієнтованої педагогіки;

– враховувати вікові й індивідуальні особливості молодших школярів у процесі навчальної діяльності;

– аналізувати труднощі, вибирати ефективні форми, методи і прийоми роботи для плідного навчання;

– застосовувати інноваційні педагогічні технології та сучасні дослідження в галузі освіти.

повинен усвідомлювати:

- роль теорії та методики в успішності та результативності впровадження нових освітніх стандартів;

- необхідність удосконалення власної професійної майстерності;

- значення професійного зростання, удосконалення особистісних якостей;

- необхідність психологічної підтримки здобувачів освіти;

- роль впровадження сучасних інформаційно комунікаційних технологій в навчально-виховний процес початкової школи.

Вартість послуг

Встановлення вартості платної послуги здійснюється на базі економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних з її наданням відповідно до пункту 2 наказу Міністерства освіти і науки України, Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України від 23.07.2010 року № 736/902/758.

Розмір плати за підвищення кваліфікації визначається на підставі її вартості. Калькуляційною одиницею є вартість отримання послуги однією фізичною особою за весь період її надання у повному обсязі. Вартість платної послуги затверджується та оголошується наказом ректора Університету.

Інформація про вартість послуг висвітлена на сайті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича – <https://drive.google.com/file/d/1XMAydSKnuGRQ6yebInjfAzMPoNDQWegM/view>

Місце надання послуги

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, вул. Рівненська, 14а, корпус 8, ауд. 411 (кафедра педагогіки та методики початкової освіти).

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації

Факт підвищення кваліфікації педагогічного працівника підтверджується свідоцтвом про проходження підвищення кваліфікації (Додаток А), яке розробляється Університетом, підписується ректором або уповноваженою ним особою – першим проректором.

Зміст свідоцтва про підвищення кваліфікації

Міністерство освіти та науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Свідоцтво про підвищення кваліфікації

Серія ____ Номер ____/____ від «__» _____ 2026 р.

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ

з «__» _____ 2026 року по «__» _____ 2026 року

підвищив (-ла) кваліфікацію в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (м.Чернівці, Україна) за програмою підвищення кваліфікації педагогічних працівників за спеціальністю А3 Початкова освіта

Тема **«Професійна траєкторія вчителя початкових класів: від безпечного середовища до національної ідентичності»**

Напрями підвищення кваліфікації:

- розвиток професійних компетентностей працівників закладів загальної середньої освіти (І ступеня) усіх форм власності та сфер управління (психолого-педагогічні аспекти життєстійкості, безпеки та патріотичного виховання молодших школярів засобами інноваційних технологій НУШ) – 20 год.;
- використання в освітньому процесі інформаційно-комунікативних та цифрових технологій (опанування інструментарію цифрової компетентності вчителя та використання онлайн-ресурсів для навчання) – 4 год.;
- проєктування безпечного та інклюзивного простору (стратегії інклюзивного навчання, технології підтримки та супроводу учнів з особливими освітніми потребами) – 6 год.

Загальний обсяг програми – 30 годин (1 кредит ЄКТС). Форма підвищення кваліфікації – дистанційна.

Опис досягнутих результатів навчання

- володіння сучасними фаховими методиками формування резиліентності та життєстійкості молодших школярів в умовах НУШ;
- уміння застосовувати інноваційні освітні технології діяльнісного підходу та педагогіки партнерства у взаємодії з учнями та батьками;
- здатність впроваджувати нововведення НУШ щодо національно-патріотичного виховання та формування навичок безпечної поведінки учнів;
- навички інтеграції цифрових ресурсів та онлайн-інструментів в освітній процес початкової школи для підвищення його ефективності;
- використання сучасних засобів комунікації для розвитку цифрової компетентності вчителя та організації взаємодії з учасниками освітнього процесу;
- уміння формувати в учнів навички безпечної поведінки та культури роботи з інформацією в цифровому середовищі;
- здатність організовувати навчання з використанням педагогічних технологій інклюзивної освіти, враховуючи специфіку роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- забезпечення механізмів супроводу та додаткової підтримки учнів з ООП під час проєктування безпечного освітнього простору.

Проректор з науково-педагогічної роботи
та освітньої діяльності

Тетяна ФЕДІРЧИК
«__» _____ 2026 р.